

דיני מציאה, בין חוקי התורה וחוקי חמורבי

בבא מציעא דף ט

היה רוכב על גבי בהמה וראה את המציאה, ואמר לחברו תנה לי, נטלה ואמר אני זכיתי בה, זכה בה. אם משנתנה לו אמר אני זכיתי בה תחלה, לא אמר כלום:

MISHNA: If one was riding on an animal and saw a found item, and said to another person who was walking beside him: **Give it to me**, if the pedestrian **took it and said: I have acquired it** for myself, **he has acquired it** by means of lifting it, even though he did not see it first. But **if, after giving it to** the one riding the animal, **he said: I acquired it for myself at the outset**, he has said nothing and the rider keeps the item.

שמות פרק כג – פרשת משפטים, דברים כב – פרשת כי תצא

כי תפגע שור אִיבֶךָ או חמרו תֵּעָה **השב תשיבנו לו**. (שמות כג, ד)

When you encounter your enemy's ox or ass wandering, you must take it back.

לא תראה את שור אחיך או את שיו **נדחים והתעלמת מהם** **השב תשיבם** **לאחריך**.
ואם לא קרוב אחיך אליך ולא ידעתו ואספתו אל תוך ביתך והיה עמך עד ירש אחיך אתו **והשבתו לו**.
 וכן תעשה לחמרו וכן תעשה לשמלתו
 וכן תעשה לכל **אבדת אחיך אשר תאבד ממנו** **ומצאתה** **לא תוכל להתעלם**. (דברים כב, א-ג)

If you see your fellow Israelite's ox or sheep gone astray, do not ignore it; you must take it back to your peer.

If your fellow Israelite does not live near you or you do not know who [the owner] is, you shall bring it home and it shall remain with you until your peer claims it; then you shall give it back.

You shall do the same with that person's ass; you shall do the same with that person's garment; and so too shall you do with anything that your fellow Israelite loses and you find: you must not remain indifferent.

מצבה ועליה חוקי חמורבי, המאה ה-18 לפנה"ס. מאוסף מוזיאון הלובר.

חוקי חמורבי נכתבו בערך בשנת 1772 לפני הספירה. (מאה 18 לפה"ס)

9. אם איש איבד רכוש ומצא את רכושו בידי אחר, והאיש האחר טען שהוא קנה את הרכוש ביושר –

יביא המאבד עדים שהרכוש שלו, ויביא הקונה עדים לקניה, והשופט יחליט לפי העדויות שינתנו בנוכחות אלוהים.

כל מוכר רכוש בשרשרת יצטרך להביא עדים מאיפה הוא קנה, וזה שלא יוכל להוכיח - הוא הגנב והוא יומת.

הרכוש יוחזר לבעליו החוקיים, והקונה יקבל את מחיר קנייתו מרכוש הגנב.

If a person lost property and found his property in the hands of another, and the other person claimed that he bought the property honestly, the one who loses will bring witnesses that his property is his, and the buyer will bring witnesses to the purchase, and the judge will decide according to the evidence that will be given in the presence of God

Every seller of property in the chain will have to bring witnesses from where he bought, and the one who cannot prove - he is the thief and he will be put to death

The property will be returned to its rightful owner, and the buyer will receive the purchase price from the thief's property

10. אם הקונה לא יכול לזהות את האיש שמכר לו, או להביא עדים לקניה חוקית,

והמאבד הביא עדים לזהות את רכושו - הקונה יומת כגנב, והמאבד יקבל חזרה את אבדתו.

If the buyer cannot identify the person who sold to him, or bring witnesses to a legal purchase

And the loser brought witnesses to identify his property - the buyer will be put to death as a thief, and the loser will receive back his loss

11. אם המאבד לא יכול להביא עדים להוכיח את אבדתו - הוא יואשם בהונאה ויומת.

If the loser cannot bring witnesses to prove his loss - he will be accused of fraud and put to death .